

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 169. — ŠTEV. 169.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 19, 1924. — SOBOTA, 19. JULIJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

SPOR NA LONDONSKE KONFERENCI

Francozi so se spoprijeli z Angleži radi reparacijskega arbitratorka ali razsodnika. — V tem vidijo angleško-ameriško nadvlado. — Pariški delegati na konferenci zahtevajo vnaprej sklenjen dogovor glede neizvedenja določil, a Angleži zahtevajo ameriškega razsodnika.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 18. julija. — Včeraj ste se na reparacijski konferenci spoprijeli Anglija in Francija.

Spodaj je prišel v političnem podkomiteju med angleškim finančnim ministrom Snowdenom ter Pirettiom della Roca, političnim načelnikom francoskega zunanjega urada radi gotovih dokumentov.

V teh dokumentih zahteva Francija, naj se sklene vnaprej dogovor glede medzavezniških sankcij v slučaju, da bi Nemčija ne hotela zadostiti svojim obveznostim, dočim obvezuje angleški načrt Francijo, da ne bo vzpizorila nobene separatne akcije, dokler ne bi ameriški generalni reparacijski agent in pooblaščenec za inozemske delničarje, ki bi bil najbrž Anglež, skupno ne sporočila, da Nemčija očitno ne zadošča svojim obveznostim.

Iz dobro informiranega vira sem izvedel, da vlada v francoski delegaciji soglasno nazirajo, da je treba londonsko konferenco prekiniti ter opustiti Dawesov načrt, če bi Angleži ne hoteli popustiti.

Dramatični konflikt se je pričel popoldne, ko je della Roca predložil dolgozven dokument glede te zadeve, da ga podkomitej odobri.

Snowden je odgovoril na dokument, da ni sprejemljiv, in sledila je burna debata, tekom katere je Della Roca izjavil, da je dogovor, sklenjen v Parizu med Herriotom in MacDonaldom, za jamčil reparacijski komisiji nezmanjšano polnomoč. Snowden je odgovoril nato, da ne gre za to, da se zmanjša polnomoč reparacijske komisije, ker nima ta komisija nobene moči izven mirovne pogodbe.

To angleško stališče je zelo vznemirilo francosko delegacijo, ker je mnenja, da bodo na ta način Amerikanci in Angleži zadušili vse francoske interese.

Pariz, Francija, 18. julija. — Pristaši Poincaréja so skrajno nezadovoljni s potekom londonske reparacijske konference.

Po njih mnenju vlada preveč zanimanja za zopetno ustanovljenje enotnosti in premalo zanimanja za zagotovila, da bo Nemčija plačala vojno odškodnino.

Izjava ministrskega predsednika MacDonalda, da je treba uveljaviti nemško enotnost in jamstvo za nalagalec denarja v nemških bondih, je vzbudila staro nezaupanje in konservativni listi, ki so ponavadi podpirali Poincaréja, povdarjajo to. La Liberté piše:

„Ministrski predsednik MacDonald je sprejel reparacijsko teorijo ameriških finančnikov, najmočnejšega kapitalističnega zastopstva, a MacDonald ljubi Nemčijo bolj kot pa sovraži kapital. On hoče oprostiti Nemčijo verig, v katere sta jo vkovala poraz in mirovna pogodba. Finančni svet, v družbi socialistov, nas skuša prisliti, da se odpovemo političnim in teritorialnim jamstvom in da zapustimo Ruhr in levi breg Rena.“

Pisec tega članka je bolj ekstremen kot drugi, da ni spremljiva teza MacDonalda, da je treba zapustiti Ruhr, da se zagotovi Nemčiji posojila in da ne bo Francija opustila svojega oprijema na Nemčijo, dokler ne bo slednja zadostila svojim obveznostim kot jih je orisala reparacijska komisija.

Jurnal des Debats pravi, da zanemarja londonska konferenca vprašanje, kako zagotoviti nemška plačila, kakor hitro bo Nemčija dobila posojila. Nadalje trdi list, da je bil na londonski konferenci omalovaževana versailleska mirovna pogodba ter izjavlja, da je Dawesovo poročilo le drugega pomena v primeri s pogodbo.

„Zopetno ustanovljenje nemške enotnosti ni cilj, temveč sredstvo za rešitev reparacijskega problema.“

SING SING NI NIKAKO LE-TOVIŠČE.

Neki newyorški list piše:

— Če čitamo včasih o prireditvi gledaliških predstav, iger in drugih zabav v Sing Singu, bi človek skoro domneval, da je kaznilnica nekako letovišče ali vsaj sanatorij. V glavnem so tega mnenja oni, ki se zavzemajo za staro jetniško disciplino, soglasno s katero ni bilo jetnikom ničesar dovoljeno, kar bi proizvedlo kako izpremembo v njih žalostnem vsakdanjem življenju.

Dejstvo pa je, da Sing Sing ni le kaznilnica, temveč tudi industrijalna naprava, dosti bolj človekoljubna vodena kot v takozvanih dobrih starih časih. Superintendent predlaga za nogavice, v katere departmentu je zaposlenih 140 moških, je prijavil nadprodukcijo v svojem departmentu. Proiz-

vodi kaznjencev ne tekmujejo z blagom, izdelanim izven jetnišnic, a ponavadi prekaša potreba za državne kaznilnice in slične zavode obseg proizvodov, ki so na razpolago. Nenormalna nadprodukcija v tem slučaju je posledica energije in presenetljive pridnosti kaznjencev, zaposlenih v tozadnevni delavnici.

Pred kratkim izvedena reorganizacija jetniških industrij temelji na teritoriji, da je kaznjencev „državni delavec“, in posledica tega bo najbrž, da se bo povečal obseg proizvodov industrij v kaznilnicah. Kaznjencev ima novo boddilo, da je pridni, ker ne dobi soglasno z novim sistemom le več plače, temveč tudi priliko, da je paroliran.

Nikakor pa ne moremo smatrati jetniške tvornice zamrežene ter obdane od visokih zidov, za leto-
višče ali privatni sanatorij.

SPOMENIK AMERIŠKIM LETALCEM

Po naročilu Mrs. Louis Bennett iz West Virginije je izdelal newyorški kipar Augustus Lukeman kip, ki bo postavljen na čast ameriškim zrakoplovcem, kateri so žrtvovali svoje življenje v svetovni vojni.

DELAVCI OPAZUJEJO SVOJE KANDIDATE

Strokovni sveti proučujejo rekorde vseh, ki iščejo javne urade, da bodo lahko svetovali svojemu članstvu primerne kandidate.

Washington, D. C., 18. julija. — Kandidate za senat in zborstvo državne zakonodaje New Yorka in tudi za kongres bo organizirano delo še pred letošnjimi volitvami natančno premetiralo ter ugotovilo njih rekorde.

Namen newyorške državne delavske federacije je namreč podpirati le take kandidate, ki so tekom zadnjega zasedanja nastopili zadovoljivo kot zakonodajalci, v kolikor pride v poštev organizirano delo ali pa take, ki so objubili, da bodo podpirali delavski program za leto 1925. V nekem bulletinu, ki je ravnokar izšel, se glasi:

— Člane državnega senata in poslanske zbornice, ki skušajo biti zopet izvoljeni, se bo sodilo izključno le na temelju njih rekordov, kako so glasovali v zakonodajni v New Yorku je bil ustanovljen zelo aktiven centralni komitej in pričelo se je izvrševanje načrtov, da se pokrije na uspešen način vsak senatorski in poslanski okraj v metropoli. Pripravilo se bo tudi rekorde članov kongresa in Ameriške delavske federacije jih bo razposlala vsem krajevnim komitejem.

Zastopniki organiziranih delavskih unij v New Yorku čakajo analize narodnih platform, sprejetih na demokratični in republikanski narodni konvenciji in na sestanku pristašev La Folletta.

Kot v prejšnjih predsedniških kampanjah bo dala Ameriška delavska federacija na razpolago javne rekorde kandidatov za mesto predsednika. Iz istega vira bo došli tudi javni rekordi kandidatov za mesto podpredsednika.

IZ RADIKALNE RUSIJE.

Čarkov, Rusija, 18. julija. — Ves upravni svet Radijevskega rudnika v Ukrajini je obtožen gospodarske špijonaže. Upravitelj so vsak dan sproti poročali prejšnjim lastnikom o razmerah v rudniku. Za ta pregrešek določajo boljševiške postave smrtno kazen.

MEDNARODNI SLEPAR ZAPRT V WASHINGTONU

Slepar, ki se je izdaljal za Emirja iz Kurdistan, je bil aretiran v Washingtonu. S seboj je imel svojo ženo, ki prihaja iz Kentuckyja.

Washington, D. C., 18. julija. — Njegovo kraljevsko visočanstvo, Emir iz Kurdistan, se mudi v tukajšnjem mestu. Nastanjen je na policijski postaji tretjega okraja ter čaka odvedenja v New York, kjer ga bodo prijeli za žilico, ker je kršil priseljeniške postave.

Said Zerdehej, star osem in dvajset let, doma iz Kurdistan, — Tako je zapisan v policijskem rekordu. Zerdehej, eden najdomanejših predstavitev blufa na svetu, — je dospel v New York pred nekaj tedni s parnikom „Homer“. Carinskim inspektorjem je pokazal listino, ki so izgledale precej diplomatično ter jim prepovedal preiskati prtljago. Nato je odjadril v New York.

Par dni pozneje pa so priseljeniške oblasti iztaknile, da je ošabni Emir iz Kurdistan nevrjetno sličen nekemu človeku, ki je znan kot „prince de Quince“, o katerem trdijo, da je notoričen slepar, ki dela dolgeve po hotelih, katerih seveda nikdar ne pogleda. Takoj so ga pričeli iskati.

Kakor hitro je bil enkrat v New Yorku, je pričel Emir iskati streho. Hotel za hotelom ga je odklonil. Ko so mu dali breco v St. Regis, se je bridko pritožil.

Govoril bom s tajnikom Hughesom glede tega, — je vzkliknil.

Dostavil je, da bo kmalu odpotoval v Washington.

Mesto diplomatov pa sta pozdravila Emirja dva trdo kuhana detektiva. Aretirala sta ga v hotelu ter ga spravila na varno na policijsko postajo, kjer ga lahko dobe priseljeniške oblasti, kadar koli hočejo.

Povelje za aretacijo pravi, da je prišel v Združene države s ponarejenimi potnimi listi.

„Emir“ je bil že drugi v Ameriki. Prvič je prišel pred tremi leti ter privlekel s seboj „princesinjo“ Fatimo, debelo žensko, ki je nosila v nosu velikanski diamant. Ob oni priliki je visoka družba oba sijajno pogostila.

PO STATEN ISLANDU IŠČEJO MORILCA

Aretirali bodo najbrž ubožca kot pričo. Dva bolniška uslužbenca sta pridržana pod visokimi jamščinami. Povest blaznega moža je bila izmišljena. Policijski prostovoljci pomagajo iskati morilca.

Dva moška sta bila že pridržana, ker obstaja možnost, da sta v stiku z umorom osem let starega Francis McDonella, sina policijskega na Staten Islandu, kojega razmesarjeno truplo so našli v turek zvečer v bližini dečkovega doma na Decker Ave., Port Richmond. Včeraj zvečer pa je bilo objavljeno, da se namerava izvršiti še tretjo aretacijo.

Takoj po pregrebu dečka, — je izjavil policijski kapitan Van Wagner, ki vodi lov na morilca, — bo prijet kot materialna pričevanje nek prebivalec Farm kolonije, občinske farme za ubožce pri New Dorp. Iz Sea View bolnice za jetične, poleg kolonije, pa sta prišla oba prvo pridržana, ker sta bila tam uslužbena.

Ta dva sta Clyde Patterson, star dva in štirideset let, strežnik in Jakob Gottlieb, star osemnajst let, pomočnik v kuhinji. Vsaki teh dveh je bil stavljen pod jamščino \$10.000 na prošnjo okrajnega pomočnega pravduka.

Detektiv Cotter, ki je aretiral oba, pravi, da sta priznala prestop, katerega se ju je dolžilo, a ni dovolil, da bi se proglasila krivim, ker je hotel najprvo dognati, če jima je kaj znano glede smrti malega dečka.

Sklep, da se čaka, dokler ne bo končan pogreb, je bil storjen izključno le radi tega, da se potrebuje več časa, da se završi preiskavo nove sledi, — je izjavil kapitan Van Wagner. Rekel je, da so dobili njegovi možje važne informacije, v skladu katerih bo omogočena nadaljna aretacija in dvigovanje direktne obtožbe radi umora. Namignilo se je, da so bili prvi koraki v preiskavi storjeni včeraj, ko se je pregledalo rekord vsakega člana farmske kolonije in sicer s presentativnim uspehom.

Medtem pa so bili drugi detektivi v bolnici ter zapisovali izjave pacientov in drugih uslužbencev. Pol dučata mož, na katere je padel sum, sta si ogledala policist McDonnell, oče umorjenega dečka ter sosed Jakob Stern, ki je videl starejšega moža z dečkom, malo predno je izginil. Nobenega nista mogla identificirati. Nadaljne podrobnosti avtopsijske, sporočene kapitanu Van Wagnerju, so omogočile teorijo, da je bil zločin delo dveh možkih. Po tem razvoju je bilo sklenjeno čekirati gibanja Pattersona in Gottlieba zadnji ponedeljek, ko je bil deček umorjen.

Če se pričakovani razvoji ne bodo udeležili, se bo pričelo naporno delo zasledovanja življenja in zgodovin 453 človeških razvalin, ki bivajo na dotični farmi. Ker pa je večina teh ljudi stara preko pet in petdesetih let ter nezmožna napraviti dve milji dolgo pot s farme do gozdiča, se bo polje preiskave izdatno skrajšalo.

Nato je treba čekirati devetsto pacientov v bolnici ter tristo uslužbencev in detektivov kapitan Van Wagnerja so se že lotili nalogo, da izvedo o vsakem vse, kar bi bilo koristno v zadevi.

Trajalo bo mogoče meseca, — je rekel kapitan, — a nalogo bomo izvedli.

Prebivalci celega otoka so bili pozvani od okrajnega pravduka Facha, naj sporoče oblastim vsako sumljivo stvar ali vsako podrobnost, ki bi mogla biti v stiku z groznim umorom dečka.

Prišlo se je tudi poizvedevanje

BRAZILIJA SKORO V ROKAH VSTAŠEV

Edino upanje brazilske vlade je kompromis, katerega je pripravljena skleniti z vstaškimi voditelji. — Tako trdi neki severni Amerikanec, ki je v tesnih stikih z brazilskimi vladnimi krogi. — Predsednik Bernardes, je iz domoljubnih ozirov pripravljen žrtvovati samega sebe. — Vstajo so zanetili častniki, ki nasprotujejo predsedniku.

Buenos Aires, Argentina, 18. julija. — Neki ameriški trgovec, katerega je izprašal montevidski poročevalec tukajšnjega lista Na Nacion, ko je dospel iz Rio Janeira na krovu parnika Andes, je ugotovil, „da ne morejo brazilske vladne čete zdrobiti vstaje v Sao Paulo in da je največ, kar more upati zvezna vlada, priti do takega ali takega sporazuma z revolucionarji.“

Amerikane, ki je zastopnik neke ameriške kompanije, ki trži v Brazilijo, je rekel, da je stavil brazilski predsednik Bernardes revolucionarjem že več predlogov, tikajočih se kompromisa. Dne 12. julija je baje poslal predsednik dva poslanca, da se pogajata z vstaši glede premirja. Odgovor, ki sta ga dobila, se je glasil, naj predsednik takoj odstopi.

Glasi se, da je predsednik Bernardes iz domoljubnih ozirov pripravljen žrtvovati samega sebe za narodno enotnost, in da le zahteva, naj rešpektirajo revolucionarji uveljavljene državne oblasti in zvezna sodišča, brez katerih jamstev se mu ne zdi umestno odstopiti.

V pogovoru s poročevalcem je rekel Amerikanec, da je ustaja tako političnega kot vojaškega značaja in da ima svoj vir v opoziciji, katero so pekazali častniki, ko je prevzel Bernardes predsedniško mesto. V nadaljnjem se glasi v poročilu:

„Ta opozicija se je vzdržala ter se razširila tekom dveh let, ko je bil predsednik Bernardes v uradu. Dejstvo, da se je izbruh pojavil v Sao Paulo, se pojasnjuje s tem, da je to ena najmočnejših držav v Braziliji, kjer so imeli vojaški možje, nasprotni predsedniku, največ opore.“

„Vstaji ne kažejo nobenega sovraštva do državnega predsednika, Da Camposa. Stavili so mu celi ponudbo, naj ostane na svojem mestu, a on se je prostovoljno umaknil. Vstaji so v posesti mesta Sao Paula, in temu si ne upa nikdo oporekati.“

Poročevalec je izvedel, da je bilo več Amerikancev v Sao Paulo, ko je izbruhnila revolucija, in ti Amerikanci so po svojem prihodu v Rio Janeiro izjavili, da so vstaji takoj vzpizorili poskus, da reorganizirajo javno službo ter vzdrže mir in red v mestu. Amerikaneem so dali varnostno spremstvo, da so lahko varno prekorčili vstaške črte.

od hiše do hiše v Port Richmondu v upanju, da dobe oblasti na ta način kak dragocen migljaj, ki bi spraval vsaj nekaj luči v celo zadevo.

Število iskancev se je večeraj pomnožilo s policijskimi prostovoljci, ki žrtvujejo svoj prosti čas, da pomagajo pri lovu na morilca.

NEMŠKI EKSPRESI OPREMLJENI Z RADIJEM.

Berlin, Nemčija, 18. julija. — Pričenši jeseni bodo nemški ekspresni vlaki opremljeni s kombinacijo radija in brezžičnega telefona, vsled česar bi mogoče pošiljali brezžična brzojavna poročila, telefonirati ter sprejemati radijske koncerte medtem, ko bo vlak vozil. Brezžični telefoni bodo spojeni z rednimi telefonskimi sistemi na sprejemnih postajah.

DESET TISOČ OSEB CEP-LJENIH.

Cleveland, Ohio, 17. julija. — Zatem ko je bilo deset tisoč oseb cepljenih proti kozam, so oblasti odpravile karanteno v okrožju Woodland in Central Aves.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$12.70 2000 Din. — \$25.20 5000 Din. — \$62.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov na poštnino in druge stroške.

Raspotilja na zadnje pošte in izplačuje „Poštni čekovni zavod“.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.60 500 lir \$23.00
300 lir \$14.10 1000 lir \$45.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov na poštnino in druge stroške.

Raspotilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatiji in Zadru.

Za pošiljke, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost dinarjev in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in negotovost; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 4897.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

NEW YORK CITY

AMERIŠKA JUSTICA

Préd kratkim se je zagovarjal pred newyorškim sodiščem Clarence O. Baring zastran poskušene umora svoje žene.

Obtoženec ni bil niti bogat niti socialno visokostojec. Edino, kar je bilo zanimivega pri njem, je bil način, kako se je skušal iznebiti svoje žene.

Dokazali so mu, da jo je počasi zastrupljal s tem, da ji je mešal majhne količine strupa med jed.

Za obravnavo se je zanimala splošna javnost.

Spošna javnost se je pa zaenkrat obrisala pod nosom.

Proces je trajal malo časa, in Baringa so poslali v norišnico.

Degenerirani radovedneži in degenerirani časopisi so upali, da bo šlo v tem slučaju za razkritje najtajnejših zakonskih skrivnosti in da se bo razvil iz cele zadeve škandalozen proces, ki bo v gotovem oziru prekašal Thawovega.

Zaslišana sta bila pa samo dva zdravniška izvedenca.

Soglasno z novo državno postavbo ju je imenoval sodnik sam. Naročeno jima je bilo preiskati duševno stanje obtoženca, glede katerega so njegovi zagovorniki trdili, da je blazen.

Ko sta podala svojo izjavo, je poslal sodnik enega izmed porotnikov domov, izjavil, da je obravnava končana ter odredil, naj se pošlje Baringa v državno norišnico.

Tam bo ostal do svoje smrti, če ga ne bodo z denarjem proglasili duševno zdravim.

Postopanje v Baringovem procesu kaže, da se je začela ameriška justica izboljševati že vsaj v gotovih ozirih.

Brez dvoma puvzbojijo nešteto zločinov duševno neodgovorne osebe. Pravzaprav je težko določiti, do kje sega meja postavne odgovornosti človeka, kje je duševno stanje ni v ravnotežju.

Vsak zločinec je več ali manj nenormalen.

Dosedaj je bila navada, da je država najela ugledne in drage zdravnike, ki so proglasili vsakega zločinca duševno zdravim.

Odgovarjali so jim ugledni in dragi zdravniki, katere so najeli advokati. Vse to je stalo velikanske svote denarja.

Nočlo justično postopanje je dobro. Vprašanje je le, koliko koristi bodo imeli od njega ljudje, ki imajo na vesti zločin, v žepu pa nobenega denarja. Bogati zločinci bodo z lahkoto najeli izborne zagovornike, ki bodo s prepričevalnimi besedami in s svojim visokim družabnim stališčem prepričali porotnike, da je obtoženec nedolžen.

V prošlosti je bilo usmrčenih dosti revčev, o kojih zmedeni pameti ni nihče dvomil. Sodnijski izvedenci so izjavili, da so postavno odgovorni za svoj čin, kljub temu, da njihov razum ni normalno razvit.

Kar je bogatejši zločincu dovoljeno, naj bo dovoljeno tudi revnemu.

Če država že mora moriti in pošiljati zločince na električni stol, naj prej, predno jih pošlje, temeljito ugotovi, če so pametni ali norei.

Do p i s.

Cleveland, Ohio.

Kaj je najbolj novega v Clevelandu? Nove gramofon plošče domačega pridelka so ravno izšle. Na novih ploščah sta dve lepi pesmi s krasnim petjem sester Miljave; "Kaj ne bila bila vesela" in "Sirotek". Potem pa dve koračnici "Oj Hrvati, oj junaci" in "Repacz Band March". Igra jih orkester Moderni Cigan, ki je sestavljen s štirih instrumentov: piano, hromatičnih harmonik, violine in banje. Kdor ljubi lepo petje in godbo, vem, da ne bo brez njih. Kar k Frank Černetu stopite ali pa pišite. On vam bo preskrbel, ne samo plošč, ampak tudi dobro grafonolo, če vam je treba. Ako ne veste za njegov naslov, tukaj je: Frank Černe, 6033 St. Claire Ave, Cleveland, Ohio.

V Brookside Parku je sedaj menda največ zverin. Kdor jih ne vidi, je vredno iti pogledat cirkus in zverinjak. Čimvečkrat grem tja, bolj se mi dopade. Ka-

dar začnejo levi upiti, ti pride na misel, kaj če bi se sedaj železno omrežje odprlo? Krokodili pa menda samo spijo. So različne velikosti; največji in gotovo tudi najstarejši je čez šest čevljev dolg. Potem so notri s celega sveta tudi najlepši ptici. Opice je menda tudi vseh plemen. Opice pa niso le in ne morejo biti niti eno minuto pri miru. Če bi bile še tako pametne kot so delavne, na stotine del je takih, da bi jih lahko opravljale.

Naročnik.

V starosti osem in petdeset let je spisal Voltaire par svojih najboljših del.

Potem, ko je dosegel starost sedemdeset let, je razvil Vanderbilt ameriške železnice.

V starosti osemdeset let je postal Gladstone zopet načelnik vlade.

Novice iz Slovenije.

Nepošten uslužbenec.

Pri nabavljajni zadrugi javnih nameščenec v Celju je bil zaposlen kot težak neki Jakob Kranjc. Dne 30. junija je zapazila celjska policija v bližini poslovnega lokala neko žensko in otroka, ki sta nosila večji zavoj ter se sumljivo ozirala nokrog. Ko ju je ustavil, je našel pri nji večjo količino sladkorja, ne da bi mu hotela povedati, odkod ga imata. Pri nadaljnjem poizvedovanju je bil arhitaran Kranjc, ki je dejanje priznal, a se je izgovarjal, da je ukradel sladkor v prodajalni zaradi tega, ker je že opetovano prošil brezuspešno za povišanje plače. Nepoštenjakoviča so oddali v preiskovalne zapore celjskega okrožnega sodišča. Na sumu je, da je kradel že dalj časa, ne da bi mu prišli na sled.

Nesreča vsled nepazljivosti.

Ko je mestni hlapec Josip Retelj vozil z dvopreznim tovornim vozom čez Sv. Jakoba trg, je vsled lastne nepazljivosti povozil štiri in pol letno rudarjevo hčerko Marijo Vidmar. Otrok je poškodovan na več mestih telesa in je moral biti oddan v bolniško oskrbo.

Poizkus razpečevanja falsifikatov.

Pred nekaj dnevi se je oglašil po denarnih zavodih v Ljubljani starejši mož, ki se je izdal za Franceta Bernika iz Kovt in skušal zamenjati 100-lirske falsifikate. Kljub takojšnjemu obveščenju policiji je mož nenadno izginil in ga ni mogoče izslediti.

Kaj vse kraježe.

V časih brezposelnosti, ki rodijo nepoštenost v še večjem obsegu, pride raznim individuumom vse prav pod roko. Tako je neznan tat odnesel ponoči iz stranišča v pritličju Narodnega doma celo dva metra dolgo svinčeno straniščno cev. Kje in kako jo bo spravil v denar, je seveda težko vprašanje.

Umrli v Ljubljani.

Franciška Cizerle, gostačkina hči, 29 let; Josip Germške, sin tovarniškega delavca, 11 tednov; Franciška Jesih, zasebnica, 58 let; Anton Bitenec, 86 let; Terezija Sever roj. Flere; Pavla Mueller, žena strojnega mojstra, 35 let; Martin Leder, zasebnik, 94 let; Terezija Sever, zasebnica 70 let; Marija Brezovar, delavka, 43 let; Terezija Jerovšek, kuharica, 71 let; Justina Klemene, hči ključavničarja, 15 mesecev; Vladislav Pavlič, sin varnostnega organa, 6 let; Ana Gorenc, gostačka-hčalka, 45 let.

Samomor v Ptuj.

V Ptuj si je v svojem stanovanju vodja poslovalnice okrožne bolniške blagajne, A. Hoenigman, poglavalno krogo v srce ter se rnil smrtnonevarno. V brezupnem stanju so ga prepeljali v ptjsko bolnico. Pri njem s onasli pisimo, v katerem pravi, da so ga gnale v smrt nevdružne družinske razmere.

"Nemška hiša" v Celju v slovenskih rokah.

"Tabor" poroča: Odvetnik dr. Kukovec je prejel od vrhovnega sodišča v Zagrebu končno razsodbo, s katero se razveljavlja fiktivna prodaja "Nemške hiše" v Celju po prevratu Nemcem Jakovitschu, Westenu, Rakuschu, Jelenzu in drugim. Ti fiktivni kupci izgube lastninsko pravico, kupnijo pa se jim stroški za investicije. Hišo po prevzelo pod imenom "Celjski dom" novo društvo, za katero so pravila že potrjena.

Pašič na Bledu.

Ministrski predsednik Pašič prebiva kot kraljev gost v vili Suvoror ter je opetovano razgovarjal z vladarjem. Pašič si je ogledal Bled in se peljal okrog jezera, popoldne pa je napravil izlet v Bohinj. Na Bledu se je srečal s posl. Korošcem, s katerim je dalj časa razgovarjal. Te dni je imel Pašič daljši razgovor z ministrom dr. Žerjavom ter je sprejel tudi ljubljansko velikega župana dr. Baltiča. Predsednik vlade se počuti na Bledu izredno dobro.

Te dni je praznoval svoj 95. rojstni dan gospod Jakob Hren, višji sodnik v p., ki je skoraj gotovo starosta ne le slovenskih, temveč vseh jugoslovanskih sodnikov. Bil je že leta 1853 imenovan za avskultanta na Hrvaškem z dekretom, ki ga je lastnoročno podpisal ban Jelačić.

Visoka starost.

Te dni je praznoval svoj 95. rojstni dan gospod Jakob Hren, višji sodnik v p., ki je skoraj gotovo starosta ne le slovenskih, temveč vseh jugoslovanskih sodnikov. Bil je že leta 1853 imenovan za avskultanta na Hrvaškem z dekretom, ki ga je lastnoročno podpisal ban Jelačić.

Razne nesreče.

Franciška Strah, hči posestnice iz Sostrega, je padla raz čestnje in si zlomila levo nogo. — Am Lesce, delavki v papirnici v Goricanah, je stroj pri delu odtrgal desno roko, mizarjskega pomočnika pri trdki Lang, Ivana Poreberja, pa je med delom desku udarila tako močno po glavi, da je dobil potres možganov. Vsi poškodovanci so bili odpravljeni v splošno bolnico v Ljubljano.

Tatvina na Savi.

Med kopanjem na Savi pri Tomačevem je bila ukradena v sredo Marijanu Bertoku listnica z večjo vsoto gotovine in vojaškimi dokumenti. Splošno se kopalcem priporoča pazljivost, ker prihajajo do nadzorovane obleke razni izmovali, če ne že obleke, pa vsaj to, kar najdejo v njej vrednejšega.

MANJ GOZDNIH POŽAROV NA ZAPADU.

San Francisco, Cal., 18. julija. Vedno večje izboljšanje je opaziti v položaju glede gozdnih požarov po vseh zapadnih državah. Požar v Sekvoja narodnem gozdu in nadaljni požar v Santa Barbara narodnem gozdu sta pod kontrollo, a en požar v zadnjeimenovanem gozdu še vedno gori naprej. V drugih državah je še vedno par požarov, a boj proti požarom je bil dosedaj v glavnem uspešen. Šestnajst požarov divja v Stevens okraju v Washingtonu in deset v Coeur d'Alene rudarskem okraju v severnem Idahu.

NEMŠKI PARNIK PRIDRŽAN.

London, Anglija, 18. julija. — Policieja v Singapore je pridržala nemški parnik "Schlesien" ter na njem konfiscirala 50 zabojev municije. Municija je bila namenjena indijskim vstašem.

Mars se bo oglašil pri materi Zemlji.

Učnjaki pravijo, da sta najmanj dva planeta obljubena, namreč Zemlja in Mars. 22. avgusta, 1924, nam bo napravil Mars svoj najboljši obisk. Oddaljen bo od nas 34,475,847 milj, toda to je najbližja razdalja, katero more Mars doseči. (Ko je najbolj oddaljen od nas, znaša razdalja nekajh 248 milijonov milj). Vsi opazovalci na svetu se bodo poslužili te prilike ter skušali razrešiti, če je na Marsu življenje. Naše zanimanje je jako dovetno, kajti z anas pomenjaat življenje in zdravje največji zaklad. Narava ve to, ter nam vsled tega nudi v zeliščnem kraljestvu vse, kar potrebujemo za zaščito svojega zdravja. Vse sestavine Trinerjevega Grenkega Vina so rastlinskega izvora. Ta izboren ohranitelj zdravja vzdržuje črevesje odprto in čisto, pomaga prebavi ter obnovi zdrav tek. Mrs. Pattie Porter nam je pisala 16. junija iz Petersburg, Va.: — "Trinerjevo Grenko Vино mi je pokazalo velike uspehe. Veliko boljše se počutim in bi ga rada pol ducata več". Če vam lekarnar ali prodajalec ne moreta postreči, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Adv.)

Peter Zgaga

Zavezniki se dajejo zastran Dawesovih priporočil.

Amerikanec Dawes je bil poslan v Nemčijo, da preštudira razmere in določi, koliko more Nemčija plačati.

Gledal je z odprtimi očmi, in vse po ameriskem običaju natančno preudaril ter končno izjavil, da toliko in toliko.

Niti centa več, niti centa manj. Zavezniki so se prijeli za glavo rekoč: Kaj, tako malo?

To je tudi vzrok, da bodo zavrnili Dawesovo priporočilo.

Od Nemčije zahtevajo več kot more dati.

Boljše bi bilo zanje, če bi dah Dawesu tudi svoje možgane preiskati.

On naj bi določil, koliko pametnega zamorejo producirati in koliko ne.

Neko poročilo iz Camp Devens naznanja, da se je mudil tamvojni tajnik Weeks ter se je nekoliko poškodoval na roki.

Zdravniki izjavljajo, da poškodba ne bo imela zlih posledic.

Nerodno je, če se človek na roki poškoduje.

Stokrat bolj nerodno pa je, če si kdo prste opeče.

Najbolj severna kanadska država se je odločno izrekla proti prohibiciji.

Kot vse kaže, bo izšlo na severni solnce povprečnega razuma in zdrave pameti.

V uredništvo prihajajo vsakovrstna pisma. Kadarkoli napove Koverta misijon v tej ali oni naselbini, vemo, kakšne pozdrave nam bodo poslale nekatere tamonjše ženske.

Toda tudi ženska se hitro umese, magari če jo očetje franciškanina naštaunto.

(Besede "očetje" nisem zapisal tjavendan. V slučaju potrebe sq na razpolago dokazi. Pa menda ne bo nobeden gospodov zahteval, da bi jih objavil. Eden izmed njih ni še dosedaj plačal bivši Mariji devici v New Yorku knofov, ki mu jih je prišla na hlače. Če ima Koverta toliko korajže, da javno v listu vpraša, kateri je tisti gospod, imam jaz toliko korajže, da bom na tem mestu zapisal njegovo ime in še kaj drugega povrhtega).

Ob priliki bom tudi pojasnil, zakaj ne morejo dobiti Sloveni svoje cerkve v Brooklynu.

Ne kukluksklanci, ne fašisti, ne demokrati, ne republikanci in tudi liberalci na Cortlandt Streetu niso temu vzrok.

Cerkve jim noče dovoliti in dati brooklynški škof.

On že ve, zakaj ne.

Škof je ugledna osebnost. Gledati mora na svoje dostojanstvo in na svoj kredit.

Kaj pi počel, če bi nekega lepega dne zalotili prohibicijski agentje brooklynskega lahkoživčaka, sedečega pri kotlu?

Da ga kuha brooklynški lahkoživček, imam dokaze.

Da ga pije, ve sam.

Da diši po njem, vedo vse Slovenke, ki so se izpovedale pri njem.

V zadnje številko "Našega Dima" so napisali dohtarju Polomu uredniški članek in ga podpisali z njegovim imenom.

Iz njega sije vsa hinavščina klerikalne duše.

Milo in solzavo se izgovarja, da hoče vsem le dobro in ničesar drugega kot dobro, da nima nobenih skritih in prikritih namenov in da bi si dal dobrobit slovenskega naroda na mestu poruvati vse škabine.

Jaz pa dobro poznam njegove namene, in bo zanje, če ne bo drugače, izvedla tudi širša slovenska javnost.

Pobalinski zgagar mu jih bo par zagodel, da mu bodo večno šumele po ušesih.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 600 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg, Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Druževalni odbor:

VALENTIN PIRC, 750 London Road, N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 383 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasil: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pribože naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Oh, te ženske!

Italijanski listi obširno poročajo, kako je zadnji obisk Rafatafari, abesinskega princea in regenta, povzročil pravo revolucijo med visokimi rimskimi damami. Povod svojega obiska je bil primedno ogrnjen z belo haljo, vezano z zlatom; bil je gologlav, brez nogavic na nogah je imel zlate sandale. Črn obraz, kosmate in močne roke, in noge, a lepi črni lasje in črna brada so zmešali glavno več boljšim damam, ki so se navile junaškemu princu in ga povsod obisavale z žarkimi pogledi. Zlati se je občutili kontrast med tem kosmatim črnim barbarškim vladarjem, očetim v togo, in med modernimi ljudmi, obitimi, brez brk in brade, napudranimi in lakiranimi. Če se upošteva še neobičajno sentimentalni izraz abesinskega princea in oči, polne afrikanke melanholije, potem je jasno, da so rimske "boljše dame" norele za njim.

Prine je dobil nebroj ljubavnih pisem in pozivov na intimne čajanke, tudi tete in tete s plemenitašinjami. Zlobneži trde, da se je enemu vabilu odzval in...

Znano je, da bi bila vsaka ženska rada lepa in v tem oziru ne zaostajajo tudi zastopnice tujih plemen. Ženske v Afriki si nadevajo v ušesa in v nos dolge uhanke, druge se krase z biseri in zobovi ubitih živali itd. Originalne pa so tibetanske krasotice, ki se silno žrtvujejo za svojo lepoto.

Teško delo
ne škoduje nikomur, ki je dober zdravnik.
OSTANITE SPOSOBNOST, s tem, da masirate svoje mišice vsak večer predno ležite. Dobro se zadržite z dobrimi starimi za neslajm.

PAIN-EXPELLER
Reg. U. S. Pat. Off.
In PREPARE CITE utrjenost, vnetje mišice, bolečine v hrbtu, Božite moč in zdravi in nikdar vam ne bo nobeno more biti brez ene steklenice. Ni pristen, če nima ASCHOR značilne.

F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Jeli Vaša navada hraniti?

Hranjenje, kakor tudi mnoge druge vrline, so za dosego napredka in izboljšanja življenskih razmer neobhodno potrebne. Ako še niste pričeli hraniti, ne odlašajte dalje temveč pričnite še danes in vložite Vaš denar pri solidni domači banki na

"Special Interest Account"

kjer Vam prinaša —

4%

obresti na leto in je sigurnost zajamčena.

Denarna nakazila v dolarjih, dinarjih in lirah izvršujemo ceno in točno.

ZASTOPSTVO VSEH PREKMORSKIH PAROBRODNIH PROG.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Lepi Janičar. Roman. — Spisal Rado Murnik.

(Nadaljevanje.)

Plemkinje, opasane visoko pod prsami, so se šopirile v svili in žamet, v težkih brokatnih oblekah burgundskega ali italijanskega kroja v vseh barvah, zlasti pa v rdeči, zeleni in rumeni. Nekateri so se bile ogrnile z višnjevimi praznjimi plašči, obšitimi z dragoceno bobrovino vidrovino in kurnjino. Globoko izrezano, spodnjo opravo je deloma pokrivala ohlapna vrhnja obleka z jako širokimi rokavi, ki so viseli malone do tal. V laseh so se jim svetile srebrne ige in strelce, ob vratu dolgi uhani in verižice, na pasovih dragulji, biseri in zlate spone. Gospe so imele na glavah raznolike oglavnice in pajčolanke, dekleta pa šaple; venčke svežih cvetlic in trakove, okrašene z dragimi kamni in tanke zlate obroče, takimenovane "krone". Tedaj je pravilna preča uživala visoko spoštovanje in šapelj je njeno lepoto varoval razmršenja in žalostne sklaze. Lasje so bili mladenkam prepleteni s svilo in zlatimi nitkami. Nekaterim damam so ovijali roke lični molki, druge pa so sedele pred psaltrom, vednim spremeljevalcem srednjeveških krstotie.

Se bolj pa so se bili nališpali plemenitaši. V oni dobi so si celo duhovniki kodrali lase z vročim železom. Moški štirinajstega in petnajstega stoletja so bili mnogo bolj gizdavi kakor ženske; tudi je kazal nežni spol poprek boljši okus. Z malimi častnimi izjemami so se imenitili ničemerneži v kričavih barvah, v bedaste spačenem kroju in smešno dolgih čevljih. Marsikaterim so se poznale na licih brazgotine, sledovi sovražnega orožja; ali slabo so pristajali ti znaki osebnosti hrabrosti, oziroma osebne nerodnosti glavam, preskrbno nakodranim z vročim kodralom in presijajno namazanim z žolčnim maslom. Nekaterim so viseli ob levih rokavah venčki, trakovi, vrve, pajčolančki in take pisane cunjice pa capice, pokonjene od blazno obožavskih srčnih kraljice.

V prvi klopi na levi je klečala grofinja Mila. Glavo ji je pokrivala koprena, bela, vezena z zlatom; levi krajec mehke tentice je bil zavrt pod vratom in padal po desni rami in hrbtu. Od opasnice so na jermenchih viseli ključji, slonokosteno vretenice in svilena torbica. Na molitvenjaku pred njo je bil odprt star psaltnik z ličnim rokopisom in pisanimi miniaturnami. Včasih se ji je zdela, da čuti pogled gospodične Salde plemenite Frauensteinerjeve za sabo. Nehotoma je morala misliti nanjo; smilila si ji je sirota brez očeta, brez matere, brez moža in Mila je molila zanjo.

Poleg grofinje je sedela mala komtesa Alijana in nepremično tiščala dlani in prste pobožno povzdignjenih ročic. Lahko ji je rdel sveži polni obrazek med gostimi zlatnatimi lasmi; brezskrbna vernost čiste srečne duše otroške je vela od njega. Od vratu ji je visela na prsi zlati verižica z malim križem in osmeroglatim smaragdom. Rahlo so se premikale njene ustnice; molila je vedno iznova očenaš in vero. Obtem se je veselila, da danes ne bo nobenega pouka. Pozorno je gledala in poslušala, kako eonglja Otakar s srebrnim zvonečkom.

Blizu grofinje Mile je paradržal baronica Efranka Leuenbergova. Držala se je samozadovoljno in napihnjeno, akotudi je imela kar osem hčera. Na vrsti je bila danes mlajša polovica: Omenija, Osana, Ofmija Oda; starejše baronese so bile ostale lepo doma da premnogostevilna falanga ne bi preplašila kakšnega previdnega kandidata. Dolgovratna suha baronesa Virida Obegurgova jih ni gledala nič kaj prijazno, zakaj zale so bile vse štiri in obtemtakem jako nevarne! Sedela je leseno in hitela srmežljivo povešati oči, ako je kdo pogledal njeno prezele pestro lepoto. Veli pobožni obraz si je bila umetno ozaljšala z belinom in rdečilom, z moko, oljem, s kafro in sajami, ako tudi so naglašali pridigarji, da zatajuje Boga, kdor se lepotiči. Kontrolirala je pobožnost Leuenbergovih punce in opazila s tiho jezo, da zaljubljenost očakujejo z vitezi vse štiri. Žalostno je zatorej povzdigovala svoj glas, pojoč psalmo. Baronesa je bila vneta pevka, bolj vztrajna nego nadarjena; pela je strastno skozi nos. Včasih je zategnila in zakrivenčila tako smelo visoko, da je motila celo lenokrvno debelo gospodično Genovefo plemenito Mačerolovo v nje sledkih fantazijah o težko pričakovani grofovski pojedini.

V drugi klopi je motrila Salda plemenita Frauensteinerjeva svoje sosedo in sosedinje. Na gavranje črnih laseh se ji je lesketal šapelj — znamenje devštv — rumenosvilen šapelj, takrat posebno moden. V njena uhana sta bili vdeleni klavir, simbol nemškega boga-gromovnika Thora; ta lišp so bile nosile Saldine pradedinje kot amulet zoper zla božanstva. Pod zelenobaršunastim plaščem se je svetil dvojnati pas od zlatih lusk. Roke v belosvilenih rokavicah so držale molek velikih korala.

Delala je tako pohleven in otožen obraz, da je morala zbujati sočutje in usmiljenje. Kadar je pa vedela, da je ne opazuje nihče, so ji zagorevale črne demonske oči s čudnim žarom, ki se je slabo ujemal s hlinjeno pohlevnostjo in vdanostjo.

Radovedna je bila čakala trenutka, ko bo zopet stala med grofom Majnardom Blagajem. Ko sta došla spela z bratom Erazmom v gosti, ju je sprejel bivši obrnjene vanjo in ko mu je ponudila roko; zdela se je nekoliko drhtal njegov glas, ko so bile vse oči obrnjene vanjo in ko mu je poudila roko; zdela se ji je, da grof Majnard ne ve prav, kaj bi rekel in da izbira in išče primernih besedi. In veselilo jo je... Med vsemi je samo ona čutila njegovo lahko zadrego.

in prisiljenost v njegovem nastopu. Ali tudi njej, tudi njej je bilo one trenutke tako tesno pri sru, tako tuje, tako čudno, tako mučno. Ko ga je zopet videla pred sabo, ko je slišala njegov glas — tedaj se ji je zazdelo, kakor da se je vrnila srečna doba čarobnih mladostnih sanj, zlata doba prve ljubezni... In akotudi se je bila pripravila na to srečanje, vendar ni mogla ostati popolnoma mirna; sila strastnih čustev je jela razburjati njeno srce, da se je obvladala le iztežka.

Gledala je komteso Alijano, ki se je stiskala h klečeči materi kakor plaha srnica, ki sluti nevarnost. "Otrok je nedolžen," je premišljala Salda. "Otrok naj trpi za greh svojega očeta! Še utegnem ustaviti nesrečo... Ciganke ni bilo od nikoder. Ali je zadržala cigane nezgoda? Še lahko opustim maščevalne naklepe... Toda — kako bedaste so te misli Salda, ne pozabi osvete! Ne, ne. Ako se mi nakana ne posreči danes, se mi mora posrečiti drugič!"

In zopet je zasijala v njenih očeh zlobna, neusmiljena maščevalnost.

Blizu nje, pri vratih je stal vitez Ahac Doljanski. Ob hoku mu je viselo dolgo bodalo; okoli levega rokava si je bil pripel z zlatom vezen silnat trak, dragoceno darilo nepozabne Fiamette Santarose. Bil je posebno dobre volje.

"Tistale našmlajša Leuenbergova pa res ni napačna," mu je šlo po glavi. "Sicer so si vse štiri sestre podobne kakor pomaranče, toda najbolj mu ugaja Oda; ušesa ima prav tako majhna in dražestna kakor moja uboga Fiametta. Nihče ji ne bi prisodil šestnajst let, tako je že razvita. Mladodobo bom zabaval danes, dokler bom trezen, nota bene. Oh, kako milo mijavka naša baronesa Virida! Njen obraz je bolj pisan kakor stene te kaple. In na licih ima črne prilpeke, da bi bolj vlekle poglede nase, priletna maškara. Dobro, da cvili le skozi nos, sicer bi preveč motila pobožnost. Kako grdo jo gleda baron Gradnikar, strie požeta Otakarja! Vitez Anžd Mačerol, debele Genovefe debeli brat pa kar spi na stober se nujanja in kima z zabuhlo glavo. Dolgočasnost in zaspanost je menda dedna v rodovini slavnih Mačerolov. In glavo si je namazal trap, da se mu sveti kot buča po dežju."

Zraven viteza Ahaca je stal njegov oproda Jošt Davolič, dvajsetleten mladenič z nelepim starikavim obrazom. Dolgi život mu je tičal v gladkem pluoklepu in na čevljih je nosil srebrne ostroge, znamenje oprod. Zdelo se je, kakor bi se bal, da bi ga smatrali za čisto navadnega človeka, zato se je držal pretirano dostojanstveno. Težko je čakal prihodnjega leta, da mu odstžejo lase ter mu opošejo meč z belim pasom in ga tako povitežijo po vseh pravilih.

Vitez Ahac se ni dosti brigal zanj; gledal je hrvaška plemiča Nikola Radoševića in Mihajla Vidakovića, ki sta v svojih lepih sukajah, okrašenih z zlatimi vrvecami, moško sedela v drugi klopi na desni.

"Zdita se mi hrabra junaka," si je dejal. — "Govoriti znata izborna, kakor sploh Hrvatje. No, bomo bideli, če je tudi njuju žejja tako odlična. Bomo videli."

Malo je bilo prave pobožnosti v grajski molitnici. Skoraj vsi so se veselili: prihodnje zabave, sokolovanja, turnirja, dobre jedi in pijače. Plemkinje so skrivoma ocenjevale obleke svojih prijateljic in gledale moške. V oni dobi ženskim vobče ni bilo mnogo do bogoljubnosti; v cerkvi so si pripovedovale zanimive novice čenčale o deci, o poslih in veseljah. Moški pa tudi niso dosti boljše: kaj radi so kričali, kvantali in plesali okoli cerkve ali celo v cerkvi in zastoj je karalo duhovništvo na gsinodah in pridiznicah take razuzdan; kozle.

Med redkimi kristjani, ki so v kapeli povzdigovali svoje misli k Bogu, je bil stari grof Felician. V dolgem črnobaršunastem plašču, obšitem s prebelo gornostajevino (hermelinovino) in z rjevo sibirsko soboljino, najdražjo kožuhovino, sklonjen nad molitvenjakom v prvi desni klopi, je molil goreče, tiho, ne da bi premikal usten. Njegovo zelo nagubno obličje je izražalo mir in miloto brezstrastne sive starosti. Udrte ustnice so kazale, da so mu bili izpadli zobje. Vendar je bil čestitljiv in lep njega izraziti obraz, oblažen s pokojno blagoto krotkih oči. Okoli usten mu je igral vdan nasmehek, ko je zrl na mašnika, svojega sodobnika, svojega edinega starega prijatelja med tem mladim, njemu že nekako tujim svetom... Hvalil je Boga, da mu je dal učakati siva leta zdravemu in zadovoljnemu; molil je, da bi dodelil Bog to veliko milost vsem dobrim vernikom. In močnejše so zasijali milostni žarki skozi visoka okna, zaigrali nad njegovo srebrnobelo glavo in nad rumenimi kodri komtesice Alijane ter sijajno okvirjali starosti sneg in mladosti zlato. Le včasih, trenutoma, je temna pega osenčila glavi najstarejšemu in najmlajšemu članu rodbine Ursini-Blagajev: ob oknu je zdajzindaj zaplapolala v jutranji sapi dolga belomodrordeča zastava, višecha zunaj na najvišjem stolpu.

Zdaj so žepetali tuji pažeti med sabo. Snovali so zaroto proti Otakarju, ker jim je snoči zmčal vse čevlje, da so se davi prepirali in pretepali zanje. dočim se je mladi grofnik od veselja postavil na glavo. Ukrenili so ga zatočiti pred velikim obredom, da bi bil tem huje kaznovan z mučnim postom.

(Dalje prihodnjé.)

DRAGOCENA SLIKA

Na neki dražbi je bila prodana slavna slika slikarja Gainsborougha za tisoč dolarjev. Pro dajalec oziroma dražilec niso poznali njene prave vrednosti, ki znaša najmanj dvajsettisoč dolarjev. Kupil jo je Grosvenor B. Clarkson, bivši načelnik ameriškega sveta narodne obrambe.

Zadeva Matteotti.

Nt Viminalskem griču, kjer se nahaja italijansko notranje ministrstvo, je bila skovana zarota za umor socialističnega poslanca. — Vloga lepe grofice.

Italijansko ministrstvo za notranje stvari ima svoje uradne prostore v palači na Viminalskem griču. Tu je poleg državnega podtajnika za notranje stvari, Finzija, ki je, kakor znano, zaradi svojih umazanih spekulacij moral podati ostavko, neomejeno gospodoval prvak v Matteottijevem procesu, od tiskarskega vajenca se na mesto vodje tiskovnega urada ministrskega predsedništva povzpeli Cesare Rossi. V Viminalski palači so se skovali vsi zločinski naklepi proti raznim odličnim osebam italijanskega političnega življenja, ki so postale neljube ali celo nevarne fašistom in tu sta se tudi zasnovala ugrabitev in umor poslanca Matteottija.

Da ti veliki fašistovski odrešniki domovine niso opravljali svojega občeokoristnega dela zastoj je umljivo samo po sebi. Rossi je imel na razpolago dispoziციjski fond notranjega ministrstva. Filippelliju pa so bili kot ravnatelju poluslužbenega lista "Corriere Italiano" na razpolago fondi ministrstva in stranke, a poleg tega tudi še blagajne raznih denarnih čarjev, izvoznikov in sličnih magnatov, ki so potom njega, Rossija, Finzija in najbrž še drugih članov vlade dobivali razne sijajne se izplačujoče koncesije. Tako ni čudno, da je preiskovalni sodnik sedaj izteknil v varnostnih shrambah banke "Credito Italiano" shranjenih na ime Filippellija za dva milijona raznih vrednostnih papirjev.

Seveda pa so potem tudi dobro plačevali svoje "izvrševalne organe", v prvi vrsti Duminija, ki je dobival denar od vseh strani; od Rossija, od Marinellija in celo tudi od samega ageneralnega ravnatelja varnostne službe, generala De Bona, ki mu je bil tako naklonjen, da mu je v olajšanje njegovih "poslov" celo izdal posebno izkaznico — izkaznico tajnega agenta varnostne oblasti, katera ga je ščitila pred eventualno aretacijo s strani pravih varnostnih organov, če bi ga slučajno zalotili pri kakem sumljivem opravku. Duminij je kot vodja "izvrševalnih organov" seveda skrbel za to, da tudi njegovi pomočniki, ki so bili večinoma kot šoferji nameščeni pri raznih vplivnih gospodih, niso stradali denarja.

Skrivnostno ulogo pa je igrala v vsej tej zločinski družbi neka ženska, ki je, kakor se zatrjuje, popolnoma neomejeno gospodarila v Viminalski palači in so jo zato tudi splošno imenovali "la contessa del Viminale" (Viminalska grofica).

igralnicah. Nje so se pač posluževali ljudje, ki bi radi dobili koncesijo za igralnico. Odlok je bil v resnici izdan, in kakor sedaj pravi bivši državni podtajnik Finzija, po predlogu samega — Musolinija.

Viminalska grofica je bila v ministrstvu notranjih stvari vsomogoča, dasiravno je bilo splošno znano, da je v vojni, izdajaoč se za prijateljico nekega zelo visokega častnika "delala" za oprostitve od vojaške službe. V zadnjem času pa ni bilo večjega procesa zaradi korupcije in drugih takih lepih stvari, da bi se ne bilo imenovalo tudi ime "viminalske grofice".

Imela je vsestranske zveze; z volhuni, navadnimi lopovi, hazardnimi igralci, ministri, prostitutkami, generali, policijskimi agenti, damami iz najvišjih krogov itd. V zadnjem času je, — ne ve se po kakšnem nalogu — vohunila za prozniškimi častniki, ki so bili radi svoje korektnosti pa marsikomu visokih gospodov neprijetni. Bila je najboljša prijateljica Rossija, Duminija, Volpija in še drugih ljudi, ki še vedno uživajo vse zaupanje vodilnih vladnih krogov. Rimski listi sedaj začudeno vprašujejo, kako da preiskovalni sodnik še ni prišel na misel, da bi zaslišal to "damo", ki bi pač morala veliko vedeti in mogla veliko povedati o svojem gospodovanju na Viminalu.

POLJSKA BI RADA NAJELA POSOJILO V AMERIKI.

Varšava, Poljska, 18. julija. — Poljski državni zbor je sprejel postavo, ki določa naj bo alkohol državni monopol. Predsednik

Severova zdravila vzdržejo zdravje v družinah.

ZA SLABO PREBAVO

pomanjkanje teka ter splošno oslabelost, vzemite

SEVERA'S BALZOL.

Splošna tonika za moške i ženske.

Pomaga naravi s tem da želodec in jetra bodo pričela s svojim normalnim poslovanjem in prebava bo zopet postala redna.

Cena 80 in 85 centov.

Vprašajte svojega lekarnarja.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Poljske je dobil dovoljenje, zvišati davke ter najeti \$75,000,000 posojila.

Poljska namerava dobiti v Ameriki \$60,000,000 posojila. V to svrhu po odpotoval ministrski predsednik Grabski v Združene države.

IZVEŽBANA ŠIVALKA,

ki zna šivati slamnike na box machine, dobi delo. Oglasite se pri:

Pentagon Hat Works,

45 West 38. St., New York City.

NAPRODAJ

v litijemskem okraju, ena kmetija \$1100.00 in ena hiša za \$900.00. Več pove lastnik, Frank Mlačnik, Box 360, Auburn, Ill.

RABIM DO 15 MOŽ

za delati bela drva, plača \$3.90, lep gozd v ravnini. — Joe Rolih, George Scott Farm, Route 2, Cattaraugus, N. Y.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano 5.—	
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glasove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ..	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

20

(Nadaljevanje.)

Konečno sodba človeka glede drugih ljudi mora temeljiti predvsem na poznavanju samega sebe. Lionel, ki je dobro vedel, da je on popolnoma nezmožen take požrtvovalnosti za Sir Oliverja, ni mogel vrjeti, da bi mogel Sir Oliver ustrajati pri tem tudi v bodočnosti, neglede na dogodke. Spomnil se je besed, katere je bil izgovoril Sir Oliver v isti sobi dva dni prej in bolj trdno kot kdaj je prišel do sklepa, da so mogle imeti le en pomen.

Nato je prišel dvom in končno zagotovilo druge vrste, zagotovilo, da stvar ni taka in da mu je to znano: zagotovilo, da je nalogal samega sebe, ko je skušal opravičiti svoje dejanje. Prijel se je za glavo z obema rokama ter zastokal na glas. Bil je podlež, brez srca in brez duše. Zopet je prišel zmernosti samega sebe. Nato je prišel trenutek, ko je ves v trenutku vstal ter sklenil, da bo šel celo v tej skrajni uri za svojim bratom ter ga rešil usode, ki ga je čakala tam zunaj, v temni gluhici noči.

Ta sklep pa se je hitro stal ob dihu sebičnega strahu. Sedel je zopet na stol in njegove misli so krenile v drugo smer. Pečale so se sedaj z zadevami, ki so ga zanimale onega dne, ko je Sir Oliver odjahal v Arwenack, da zahteva od Sir John Killigrew-a zadostne. Spoznal je zopet, da bo lahko užival sedaj na temelju svoje lastne pravice vse, kar je užival prej le vsled darežljivosti svojega brata. Misel na to mu je prinesla nekaj utehne. Če že mora trpeti za svojo podlost, bo vsaj deležen kompenzacije.

Ura nad hlevi je bila osem. Master Lionel se je zganil v svojem sedalu, ko je slišal udarce ure. Ravno sedaj se vrši vs. V svojem duhu je videl, kako je prišel Sir Oliver v svoji poveljstvi do vrat Godolphin Courta in kako so se temne postavile pojavile iz nočne tišine ter planile mole nanj. Videl ga je boriti se za trenutek na tleh in kako so ga nato zvezali, mu potisnili robec v usta ter ga hitro odnesli po obronku navezlo, do brega in v čakajoči čolni.

Nadalje pol ure je sedel tam. Stvar je bila završena in to ga je nekoliko pomirilo.

Vstopil je Nikola ter pričel nekaj govoriti o možni nesreči, ki je zadela gospodarja.

— Kakšna nesreča bi ga mogla zadeti? — je mrmral Lionel, ki se je pri tem zaničljivo smehljaj.

— Prosim Boga, da ga res ni zadela, — je odvrnil služabnik. — Sir Oliverju pa ne manjka sovražnikov v današnjih dneh ter je komaj varno za njega hoditi po noči naokrog.

Master Lionel je porogljivo zavrnil to idejo. Nato je rekel radi lepšega, da ne more še nadalje čakati, nakar mu je prinesel Nikola večerjo ter ga pustil zopet samega, dočim je odšel on sam ven ter izvedel tam, da je šel Sir Oliver z doma peš.

Medtem se je delal Master Lionel kot da je, čeprav bi ga dejansko zavziranje jedi naravnost zadušilo. Pomazal je krožnik, ločil kruh, a poželjivo izpil velik vrč rdečega vina. Nato je pričel tudi on hliniti vzemirjenje ter se pridružil Nikoli. Na ta način sta oba preživela mučno noč ter čakala povratka, onega, o katerem je Master Lionel dobro vedel, da se ne bo nikdar več vrnil.

Ob jutranji zori sta vzbudila služabnike ter jih razposlala po celi okolici z naročilom, naj povedo vsakemu, da je Sir Oliver izginil. Lionel sam je odjah v Arwenack, da vpraša Sir John Killigrew-a naravnost, če ve kaj o tej zadevi.

Sir John je pokazal presenečeno lice, a pričel nato prisegati in zatrjevati, da ni videl Sir Oliverja že več dni. Bil pa je prijazen z Lionelom, katerega je imel rad kot ga je imel vsakdo. Deček je bil tako prijazen in ponižen, tako različen od svojega arogantnega in prenapetega brata, da so prišle njegove čednosti v ospredje, če se je primerjalo oba.

— Prizavam, da je povsem naravno, da si prišel k meni, — je rekel Sir John. — Rečem ti pa, da ne vem ničesar o njem. Ni moja navada zasledovati svoje sovražnike v temi.

— Gotovo, gotovo, Sir John, jaz nisem mislil tega v svojem sren, — je rekel Lionel. — Oprostite mi, da se mvam stavljam tako malovredno vprašanju. To je posledica mojega vzemirjenja in razburjenja. Že več mesecev nisem več tak človek kot sem bil nekoč. Mislim, da izza onega dogodka v Godolphin parku. Stvar me je vedno mučila. Strašno breme spoznavanja, da je lastni brat — hvala Bogu je napol brat — kriv takega podlega dejanja.

— Kaj? — je vzkliknil Killigrew presenečen. — Ti sam vrjameš v to?

Master Lionel je izgledal bedasto, a njegov pogled je Sir John popolnoma napačno razumel ter ga razlagal izključno le v prid mladici. V istem trenutku je bilo zasejano seme prijateljstva med obema in korenine tega prijateljstva so temeljele v pomilovanju, katero je čutil Sir John nad tem poštemim in odkritim dečkom, ki je imel smolo biti brat takega lopova.

— Vidim, vidim, — je rekel ter vzdihnil. — Saj veš, da pričakujem vsaki dan povzela od kraljice, naj se prične z akcijo, katero so sodniki dosedaj zavlačevali — proti Sir Oliverju... Ali misliš, da ve Sir Oliver za to?

Master Lionel je takoj zapazil, v katero smer se kretajo misli Sir Johna.

— Vem, — je rekel. — Jaz sem mu sporočil to. Zakaj vprašujete?

— Ali bi nam to ne pomagalo razumeti in pojasniti dejstvo, da je Sir Oliver izginil? Sveta nebesa! Pravi bedak bi moral biti, če bi se še nadalje mudil tukaj, kajti v takem slučaju bi gotovo zaključil svoje dni na vislicah.

— Moj Bog, — je rekel Lionel, — torej mislite, da je pobegnil?

Sir John je skomignil z rameni.

— Kaj drugega naj si mislim, — je rekel. Lionel je povslel glavo.

— Saj res, kaj drugega bi bilo mogoče, — je rekel. Posovl se je od moža kot človek, katerega so premagale skrbi in dejstva je bil premagan od skrbi.

Vrnil se je v Penarrow ter povedal Nikoli odkrito, kaj ml je rekel Sir John in da se sam boji, da mora biti to resnični vzrok dejstva, da je Sir Oliver izginil na skrivnostnem način.

— On pravi, da je storil to? — je vzkliknil Nikola. — On veruje to, Master Lionel?

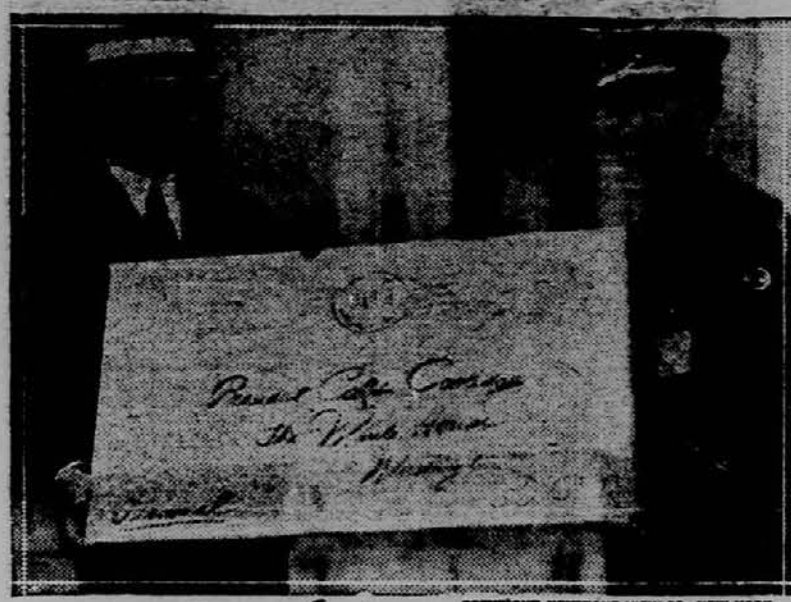
V njegovem glasu je bilo več groze kot očitjanja.

— Bog mi pomagaj, kaj drugega naj si mislim sedaj, ko je pobegnil.

Nikola je zrl nanj s stisnjenimi ustnicami. S svojo koščeno roko ga je prijel za ramo.

(Dalje prihodnj.)

NAJVEČJA DOPISNICA NA SVETU

Na svoj rojstni dan 4. julija je dobil predsednik Coolidge po pošti značilno čestitko. Na nji je podpisanih 20.000 oseb, ki so mu čestitale.

Ali je boj proti toči mogoč?

Težke izgube, ki jih prizadene kmetu toča, so prisilile poljedelške kroge, da razmišljajo, kako bi se dalo mogoče boriti proti temu prirodnemu zlu. Za vse čase je veljalo pravilo, da je mogoča uspešna borba proti toči samo tedaj, če premagamo in odstranimo vzroke različnih hudobnih duhov ali celo čarodejem čudno lastnost, da "delajo točo" s pomočjo posebnih "črnih bukvic". Zato so te duhove zaklinjali in preganjali. Pozneje, ko so ljudje spoznali elektriko, so pripisovali točo nji. V novejšem času so učenjaki spoznali velik pomen vertikalnih zračnih struj, ki povzročajo, da se vodeni hlapi v oblakih strnejo, in da nastane toča. Zdaj so začeli preizkušati razne pripomočke, kakor rakete in granate z močnimi eksplozivnimi sestavinami, da bi na ta način preprečili ali vsaj omejili vertikalni zračni tok. Praktična borba proti toči ima svojo zaslobo v naziranj, da se končno vendarle posreči najti učinkovito sredstvo, ki bo onemogočilo vsako katastrofalno škodo po toči.

Naravno, da bi ne bila z znanstvenega stališča nobena reč bolj zanimiva, razveseljiva in za praksu bolj važna, kakor najdba sredstva za uspešno borbo proti toči. Zato so znanstveni krogi zadnja leta napeli vse sile, da ugotove, odkod izvira toča in kakšni naravni pojavi jo povzročajo. Obenem pa so na delu tudi praktiki. Z ozirom na mnenje, ki prevladuje dandanes o nastanku toče, je borba proti nji s pomočjo eksplozivnih snovi brezupna: nastanek toče, brez dvoma v višini, ki je eksplozija ne more doseči, je odvisen v prvi vrsti od tega, kako je razdeljena toplota in vlaga v prizemnih zračnih plasteh in v višjih atmosferah; te razporeditve pa človek z nobenim sredstvom ne more spremeniti. Slabotno človeško bitje doslej še ni moglo najti sredstva za borbo proti prirodnim silam.

Sama borba proti toči je posebnega pomena za poljedelstvo. Proti prodiranju mraza v zemljo in v nežne rastline, proti suši, deževju in solnčni vročini se bori človek s sredstvi poljedelske tehnike, ne bori pa se proti samim meteorološkim faktorjem. Borba proti toči pa je radikalni poizkus, kako spremeniti vreme, torej borba proti meteorološkim faktorjem. Učenjaki, zlasti ameriški, delajo takšne poizkuse tudi z meglo in dežjem. Toda dočim ti poizkusi ne vzbujajo nobenega zanimanja med praktiki, se bori proti toči v prvi vrsti praktiki, ki imajo za svoj boj tudi znanstvenike. Teoretična podlaga te borbe je slaba. Pomaga ji samo prepričanje, da ne more ostati vedno brez ugodnih rezultatov. Koliko je vredno to prepričanje, nam pokaže šele bodočnost. Kmalu po iznajdbi elektrike so začeli ljudje pripisovati točo nji. Zato so mislili, da toča ne bo pobila, če napeljejo elektriko iz oblakov v zemljo. Kmalu so se pojavili visoki železni drogi, podobni običajnim strelovodom, ki so jih postavljali ljudje tam,

kjer je bila toča najbolj nevarna. Tako so se dolga leta borili proti toči v Franciji, Švici, Lombardiji in drugih krajih, podvrženih toči, navzlic kategoričnemu stališču berlinske in pariške akademije znanosti, ki sta trdili, da elektrika ne povzroča toče, ki da je ni mogoče preprečiti na ta način, da se napelje elektrika iz oblakov v zemljo. Toda ljudje so verjeli, da se bori proti toči z uspehom. In dandanes, ko je ta način borbe že pozabljen, je zelo zanimivo meniti nekatera poročila njegovih zagovornikov, da spoznamo, kako so se varali poljedelci v svoji osodbi o rezultatih borbe proti toči. Iz južne Francije imamo poročila, da je v tamšnjih krajih skozi 7 let pobila toča žitno polje, ko so pa postavili na razdalji 200 in več železniških drog, ni bilo o toči ne duha in ne sluha. V Lombardiji so takratni poljedelski strokovnjaki ugotovili, da se oblaki s točo takoj razprše ali pa spremenijo v navadne deževne oblake, čim pridejo nad polje, ki je pokrito z železnimi drogi. Vihar, ki prinaša sicer točo, se takoj obrne na tla, kjer ni takih drog.

Vse to so seveda domneve, ki nimajo znanstvene podlage, zakaj težko je govoriti o kraju, času in drugih okoliščinah, merodajnih za točo. To ustvarja razne iluzije in ni čudno, da so ljudje nekoč zaupali železnim drogom, ker se pogosto zgodi, da okrepi vihar črne oblake v zadnjem hipu drugam, dočim drugemu prizanesi. Sliče samoprevare beležimo tudi v borbi proti toči s pomočjo eksplozivnih snovi. Pri tem načinu ima bivša avstrijska vlada zaslug, da je skrajšala rok velikih zablod in nepotrebnih denarnih stroškov s tem, da je sklicala l. 1902 mednarodno konferenco za borbo proti toči v Graecu, kjer so navzoči strokovnjaki ovrgli vse trditve, da je mogoče preprečiti točo potom streljanja v oblake. Malo pozneje se je pojavila v meteorološki reviji znana razprava tedanjega ravnatelja avstrijskega meteorološkega instituta "Konec streljanja proti toči", ki je definitivno ovrgla vse zadevne napačne hipoteze.

Edina država, kjer se je še vedno bore proti toči je Francija. Južne francoske pokrajine, kjer je toča na dnevnem redu so bile od nekdaj gnezdo take borbe. Vedno večji preprič med praktiki glede uspehov borbe proti toči s pomočjo eksplozivnih snovi so končno prepričali francosko vlado, da koristi te borbe ni očitno, in zato je sklenila začeti z metodnimi poizkusi, kakršnih Francija doslej ni poznala. Tudi v Franciji se obračajo torej tja, kjer so bile druge države pred konferenco v Graecu. Splošno lahko trdimo, da človek s svojim razumom doslej še ni prišel tako daleč, da bi mogel diktirati naravi svojo voljo. Toča je posledica prirodnih sil, s katerimi se lahko bori človeški um samo do gotove meje.

Morda doživimo zlato dobo, ko tud inevitabilno, da pobije toča, ne bo več, toda to je brskone še daleč.

ROYAL MAIL

NEW YORK IN HAMBURG
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Ohio" "Ordnans" "Orca" "Orbita"
Zi smatrali so novi in moderni v vseh
kaj oslri, najbolj priljubljene potniške
komforta. Zdrava, točna in obilna hrana se
vsega potnikom na bato pokritih
mish. Društvo, žene in otroci imajo
POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše
zastopnike v vašem mestu ali na
ROYAL MAIL STEAM PACKET CO
25 Broadway, New York

SMRT UGLEDNE RUSKE BEGUNKE.

Na Dobrni pri Celju je umrla v starosti 84 let ruska begunka grofica Paraskjeva Uvarova, bivša predsednica ruskega arheološkega društva, dobro znana v ruskih znanstvenih krogih. Bila je prva žena v Rusiji, ki je zaradi svojih študij in izrednih sposobnosti dosegla velik ugled. Rodbina Uvarov je v dobi boljševiške revolucije prišla ob vse premoženje in stara gospa si je morala služiti kruh s poučevanjem francoskega jezika, dokler ji ni v zadnjem času družstvu češkoslovaških intelektualcev izposlovalo državno pokojnino.

Poročilo kristjanske sužnje po lastavici.

Na otoku Arri v Egejskem morju je nedavno vjela neka žena lastavico, ki je imela pritrjen okoli vratu listek, na katerem je bilo zapisano v grškem jeziku. Maria Giulia, kristjanka, je sužnja v harem Abdullahi v Thiru v Mali Aziji.

Kakor poročajo angleški časopisi, je bil ta listek poslan v Atene, kjer je vzbudil veliko pozornost. Javnost zahteva natančno poizvedovanje po nesrečni sužnji, katero se mora na vsak način rešiti iz harema. Turki v Mali Aziji baje še vedno zadržujejo grške žene v robstvu.

NAZNANILO!

Naš potovalni zastopnik Mr. JOSEPH ČERNE bo obiskal prihodnje dni rojake po Pennsylvaniji. On je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige. Rojake prosimo, da so mu kolikor mogoče naklonjeni.

Upravištvo "Glas Naroda".

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potreben, da natančno počen o potnih listih, prtljagi in drugih stvarih.

Pojamla, ki vam jih samostojno dati vlad našo dolgoletno iskustvo. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvo vrstno parnika, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljske postave, ki pride v veljavo s prvim julijem, bo lahko dobil tudi isti, ki se ni ameriški državljan dovoljenje za ostati v domovini eno leto, ter v slučaju kakšne zapreke tudi dalje. Taka izkazila bo izdal našel komisar v Washingtonu, D. C., ter se bo s istim vsak lahko povrnil v Zdrženo državo brez dovoljenja ameriškega konzula zunaj, kakor je bilo običajno doslej.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pošto. Natančni priporočila iz Jugoslavije bodo pripadli sem sprot po 1. julija 1924. Prodajamo vome liste za vse proge, tudi preko Trsta samorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Baker State Bank
65 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate za svoja posredstva naslednja: da oglašujejo v "Glasu Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Upravištvo "Glas Naroda".

Kretanje parnikov - Shipping News

22. julija:
Rellance, Hamburg; Seidlitz, Bremen.
23. julija:
Paris, Havre.
24. julija:
Leviathan, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Albert Ballin, Hamburg; Orca, Cherbourg.
25. julija:
Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.
26. julija:
France, Havre.
27. julija:
Zeeland, Cherbourg.

1. avgusta:
München v Cherbourg in Bremen
2. avgusta:
Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne; Conte Rosso, Genoa; Hannas, Cherbourg in Hamburg; Zeigeland, Cherbourg in Hamburg
3. avgusta:
Taormina, Genoa
4. avgusta:
Resolute, Cherbourg in Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Republic, Cherbourg in Bremen
5. avgusta:
Aquitania, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Luetzow, Bremen; Ohlo, Cherbourg
6. avgusta:
Belgenland, Cherbourg; Colombo, Genoa; Minnekahda, Cherbourg in Bremen; Wuerttemberg, Cherbourg in Bremen
7. avgusta:
President Wilson Trst
8. avgusta:
Homerio, Cherbourg; Lancastria, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Ryndam, Boulogne

9. avgusta:
Homerio, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Orca, Cherbourg; München, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg

12. avgusta:
Derflinger v Bremen; Suffren v Havre
13. avgusta:
America, Cherbourg in Bremen; Stuttgart, Cherbourg in Bremen
14. avgusta:
Mongolia, Cherbourg
15. avgusta:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Giulio Cesare, Genoa

16. avgusta:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Giulio Cesare, Genoa
17. avgusta:
Sierra Ventana, Bremen
18. avgusta:
Pittsburgh, Cherbourg; Rellance, Cherbourg in Hamburg
19. avgusta:
Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; York, Bremen; Conte Verde, Genoa
20. avgusta:
Arabic, Genoa; Thüringia, Cherbourg in Hamburg
21. avgusta:
Olympic, Cherbourg; President Harding, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Volendam, Boulogne; Dullio, Genoa
22. avgusta:
Seidlitz, Bremen
23. avgusta:
France, Havre; Aquitania, Cherbourg
24. avgusta:
Columbus, Cherbourg in Bremen; Zeeland, Cherbourg
25. avgusta:
Homerio, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Orca, Cherbourg; München, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg

26. avgusta:
Homerio, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Orca, Cherbourg; München, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg

United American Lines
(HARRIMAN LINE)
HAMBURG AMERICAN LINE
Najkrajša pot v vse dele
JUGOSLAVIJE

Odplutja vsak teden z našimi razkošnimi parniki
RESOLUTE RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
Parniki s 1, 2 in 3 razredom in znani
"Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia", "Westphalia"
s kabinami in 3. razredom.
RELIANCE 22. jul. ob 10 dopold.
Uspešna, uljudna služba, šaborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori.
United American Lines
35 - 39 Broadway
New York, N. Y.

MOŠKI Zaključite se
Prostovoljno
SANYKIT
shvatite si najboljšo zaščito
PROSTVOLNO, SANYKIT
Velika tuba. Kit (10) \$1
V lekarnah ali
San. V. Kit Dept. B
32 Beakman St., New York
Pišite za okrožnik.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPICIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.
Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let imam akucije v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odvedem in vrnem moč in zdravje. Skozil 23 let sem pridobil posebno akucije pri odzdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz odzdravim zastupljenjo krl, marzile in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne in bolezni v mahurju, ledlah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlatožilo, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. svečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Posebna ponudba našim čitateljem!
Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00
S streščico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00
"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.
Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.
Expresne stroške plačamo mi, torej nikalnih stroškov za prevoz.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
32 Cortlandt Street New York, N. Y.

ADVERTISE in GLAS NARODA ADVERTISE in GLAS NARODA